

SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA BUDŻETU ZA 2015 ROK

Zgodnie z art. 267 ustawy o finansach publicznych Burmistrz Miasta i Gminy Swarzędz przedkłada sprawozdanie z wykonania budżetu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015r.

Budżet Miasta i Gminy Swarzędz na rok 2015 został przyjęty Uchwałą Nr V/35/2015 Rady Miejskiej w Swarzędzu z dnia 27 stycznia 2015 r.

Wysokość dochodów budżetowych przyjęto w kwocie **166.146.433,00 zł**
w tym:

- dochody bieżące 161.646.433,00 zł
- dochody majątkowe 4.500.000,00 zł

Do ogólnej kwoty dochodów zalicza się także dotacje celowe na realizację zadań:

- z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych Gminie na kwotę **7.303.558,00 zł**
- wspólnych realizowanych na podstawie umów lub porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego na kwotę **547.509,00 zł**
- środki zewnętrzne na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt.2 i 3 ufp w wysokości **17.555,74 zł**

Wysokość wydatków budżetowych ustalono w kwocie **161.946.433,00 zł**
z tego:

- wydatki bieżące w wysokości 123.816.607,81 zł

Do ogólnej kwoty wydatków zalicza się wydatki związane z realizacją zadań:

- z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych Gminie na kwotę **7.303.558,00 zł**
- wspólnych realizowanych na podstawie umów lub porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego na kwotę **547.509,00 zł**
- wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 ufp w części związanej z realizacją zadań jst. w kwocie **876.526,68 zł**

Wydatki majątkowe zaplanowano na kwotę 38.129.825,19 zł

Nadwyżkę budżetową ustalono w wysokości **4.200.000,00 zł**

W trakcie 2015 roku w budżecie Miasta i Gminy Swarzędz dokonano zmian 10 Uchwałami Rady Miejskiej w Swarzędzu oraz 15 Zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy Swarzędz.

Podłożem zmian budżetowych, dokonywanych na przestrzeni 2015 roku, były przede wszystkim zmiany w planie dochodów budżetowych, wynikające m.in. ze zwiększenia subwencji oświatowej, zwiększeń i rozliczeń dotacji celowych.

Po uwzględnieniu zmian na dzień 31 grudnia 2015 r.

Plan dochodów budżetowych zwiększył się o kwotę 9.348.547,24 zł i wyniósł:

175.494.980,24 zł

w tym:

dochody bieżące	168.134.905,24 zł
dochody majątkowe	7.360.075,00 zł
dotacje celowe na realizację zadań:	
– z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych Gminie na kwotę	9.912.083,25 zł
– wspólnych realizowanych na podstawie umów lub porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego na kwotę	786.954,00 zł
– środki zewnętrzne na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt.2 i 3 ufp w wysokości	3.212.872,80 zł

Plan wydatków budżetowych zwiększył się o kwotę 12.763.547,24 zł i wyniósł:

174.709.980,24 zł

w tym:

wydatki bieżące	130.256.192,05 zł
wydatki majątkowe	44.453.788,19 zł
wydatki związane z realizacją zadań:	
– z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych Gminie na kwotę	9.912.083,25 zł
– wspólnych realizowanych na podstawie umów lub porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego na kwotę	786.954,00 zł
– wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 2 i 3 ufp w części związanej z realizacją zadań jst w wysokości	1.974.737,70 zł

Nadwyżka budżetowa została ustalona w wysokości **785.000 zł**.

Plan przychodów i rozchodów związanych z finansowaniem niedoboru i rozdysponowaniem nadwyżki budżetowej na dzień 31 grudnia 2015r. przedstawiał się następująco:

1. Przychody z zaciągniętych kredytów na rynku krajowym:

– planowana kwota pożyczek	415.000,00 zł
– planowana kwota obligacji	6.000.000,00 zł
Ogółem plan przychodów na koniec okresu sprawozdawczego wyniósł	6.415.000,00 zł.

2. Rozchody na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań zaplanowano w kwocie 7.200.000,00 zł.

Do dnia 31 grudnia 2015 r. dokonano spłaty w łącznej wysokości **7.200.000,00 zł**, w tym:

- 6.100.000 zł na rzecz PKO BP S.A (Nordea Bank Polska S.A.)
- 1.000.000 zł na rzecz BGŻ BNP Paribas S.A.
- 100.000 zł na rzecz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Realizacja planowanych dochodów i wydatków budżetowych na dzień 31 grudnia 2015r. przedstawiała się następująco:

Dochody budżetowe w wysokości 170.314.191,80 zł, tj. 97,05 % planu rocznego, w tym: <i>dochody majątkowe 7.194.011,62 zł, tj. 4,22 % łącznej kwoty wykonanych dochodów</i> <i>dochody bieżące 163.120.180,18 zł, tj. 95,78 % kwoty wykonanych dochodów</i>
Wydatki budżetowe w wysokości 165.294.576,67 zł, tj. 94,61 % planu rocznego, w tym: <i>wydatki majątkowe 43.450.137,76 zł tj. 26,29 % łącznej kwoty wykonanych wydatków</i> <i>wydatki bieżące 121.844.438,91 zł, tj. 73,71 % łącznej kwoty wykonanych wydatków</i>

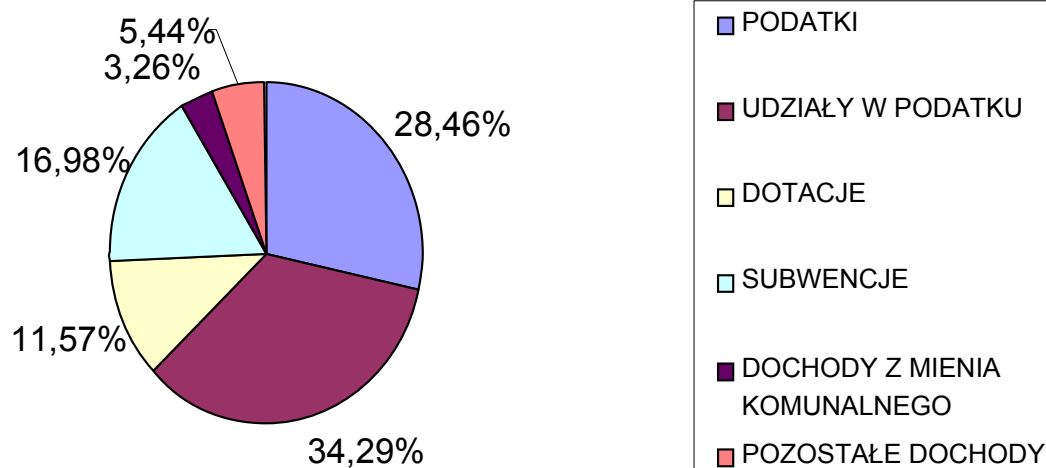
Wynik wykonania budżetu na dzień 31 grudnia 2015r. jest dodatni, budżet zamknął się nadwyżką w wysokości **5.019.615,13 zł.**

DOCHODY

Struktura zrealizowanych dochodów budżetowych przedstawia się następująco:

Rodzaj dochodów	Kwota (zł)	% łącznej kwoty wykonanych dochodów
Podatki i opłaty	48.467.147,72	28,46
Udziały w podatku dochodowym	58.399.510,34	34,29
Dotacje	19.703.789,46	11,57
Subwencje	28.914.451,00	16,98
Dochody z mienia komunalnego	5.561.479,07	3,26
Pozostałe dochody	9.267.814,21	5,44

STRUKTURA PROCENTOWA ŁĄCZNEJ KWOTY WYKONANYCH DOCHODÓW W 2015 ROK

Podatki i opłaty w 2015 r. zostały zrealizowane w kwocie **48.467.147,72 zł** następująco:

Podatki i opłaty	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	% wykonania w stosunku do planu rocznego
Podatek od nieruchomości	42.463.044,00	39.741.679,60	93,59
Podatek rolny	710.000,00	679.425,35	95,69
Podatek leśny	26.200,00	26.927,78	102,78
Podatek od środków transportowych	2.190.000,00	1.909.477,16	87,19
Podatek od działalności gospodarczej opłacany w formie karty podatkowej	135.000,00	119.821,16	88,76
Podatek od spadków i darowizn	400.000,00	133.723,04	33,43
Opłata od posiadania psów	40.000,00	31.394,16	78,49
Opłata targowa	6.000,00	5.400,00	90,00
Odsetki od nieterminowych wpłat w pozostałych podatkach i opłatach	19.000,00	8.858,33	46,62
Podatek od czynności cywilno - prawnych	3.420.000,00	2.965.470,24	86,71
Odsetki od nieterminowych wpłat podatków	309.000,00	239.043,69	77,36
Opłata skarbowa	120.000,00	120.745,01	100,62
Opłata eksploatacyjna	7.500,00	330,00	4,40
Opłata za zezwolenie na sprzedaż alkoholu	900.000,00	902.374,84	100,26
Wpływy z innych opłat pobieranych przez j.s.t. na podstawie odrębnych ustaw (zajęcie pasa drogowego, opłata administracyjna, opłata adiacencka, opłata planistyczna)	2.641.888,00	1.470.586,76	55,66
Grzywny nakładane przez Straż Miejską	50.000,00	27.969,73	55,94
Wpływy z opłat dodatkowych i za przejazd bez biletu	70.000,00	83.920,87	119,89
RAZEM	53.507.632,00	48.467.147,72	90,58

Realizacja dochodów podatkowych w 2015 r. przebiegała następująco:

Podatki wynikające z Ordynacji Podatkowej:

Rodzaj podatku	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	Procent
podatek od nieruchomości	42.463.044,00	39.741.679,60	93,59
podatek rolny	710.000,00	679.425,35	95,69
podatek leśny	26.200,00	26.927,78	102,78
podatek od środków transportowych	2.190.000,00	1.909.477,16	87,19

Wpływy z **podatku od nieruchomości** od osób prawnych oraz od osób fizycznych w 2015r. wyniosły łącznie 39.741.679,60 zł, tj. 93,59 % planowanych dochodów. Kwota 37.972.222,60 zł dotyczyła wpłat roku bieżącego, co stanowiło 89,42 % planu na 2015r. Pozostała kwota 1.769.457 zł dotyczyła wpłat za lata ubiegłe.

W 2015r. wystąpiły należności wymagalne z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 7.376.757,95 zł. Znaczny wzrost zaległości wynika z wydania przez organ podatkowy decyzji określających wysokość podatku od nieruchomości wobec podmiotu gospodarczego za lata 2010-2015.

Celem wyegzekwowania należności do dnia 31 grudnia 2015r:

- wysłano 3047 upomnień na łączną kwotę 2.733.836,03 zł,
- wystawiono 1584 tytuły wykonawcze na łączną kwotę 787.475,80 zł,
- Sąd Rejonowy wpisał hipoteki przymusowe w wysokości 373.864,87 zł, w tym kwota 914,00 zł dotyczy przeniesienia odpowiedzialności na osobę trzecią.

W **podatku rolnym** wpływy na koniec 2015 roku wyniosły 679.425,35 zł, co stanowiło 95,69 % planu rocznego. Z wyżej wymienionej kwoty 630.494,70 zł, to wpłaty bieżące, natomiast 48.930,65 zł dotyczyły wpłat za lata ubiegłe.

Należności wymagalne w podatku rolnym na dzień 31.12.2015r. wyniosły 78.035,54 zł.

W celu wyegzekwowania zaległości do dnia 31 grudnia 2015r.:

- wysłano 167 upomnień na kwotę 58.161,87 zł,
- wystawiono 56 tytułów wykonawczych na kwotę 22.755,70 zł,
- Sąd Rejonowy wpisał hipotekę przymusową na kwotę 1.493,02 zł.

Wpływy z **podatku leśnego** kształtują się na poziomie 26.927,78 zł, tj. 102,78 % planu rocznego. Kwota 26.784,42 zł dotyczyła wpłat bieżących, natomiast kwota 143,36 zł stanowiła wpłaty za lata ubiegłe. Na dzień 31.12.2015r. należności wymagalne z tytułu podatku leśnego wyniosły 359,03 zł. W celu wyegzekwowania należności wysłano 4 upomnienia na kwotę 489,00 zł.

Wykonanie dochodów z tytułu **podatku od środków transportowych** wyniosło na dzień 31 grudnia 2015r. 1.909.477,16 zł, co stanowi 87,19 % planu rocznego. Kwota 1.777.430,30 zł, czyli 81,16 % planu dotyczyła wpłat bieżących a pozostała część 132.046,86 zł, tj. 6,03 % planu, to wpłaty za lata ubiegłe.

Z roku na rok obserwujemy znaczny spadek deklarowanych pojazdów w związku z wygaśnięciem umów leasingowych i sprzedaży pojazdów. Ponadto, sytuacja w sferze transportu utrudnia mniejszym podmiotom utrzymywanie większej ilości pojazdów, a także terminowe wywiązywanie się z nałożonych opłat.

Na dzień 31.12.2015r. saldo należności wymagalnych z tytułu tego podatku wyniosło 324.002,84 zł.

W celu wyegzekwowania należności do końca 2015r.:

- wysłano do płatników podatku od środków transportowych 108 upomnień na łączną kwotę 240.768,05 zł,
- wystawiono 33 tytuły wykonawcze na kwotę 59.974,80 zł,
- Sąd Rejonowy wpisał hipoteki przymusowe w wysokości 82.376,60 zł.

W 2015 r. wydano decyzje w sprawie przeniesienia odpowiedzialności współników spółki cywilnej za jej zaległości w podatku od środków transportowych.

Oplaty lokalne i inne opłaty:

Rodzaj opłaty	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	Procent
Opłata od posiadania psów	40.000,00	31.394,16	78,49
Opłata targowa	6.000,00	5.400,00	90,00
Opłata eksploatacyjna	7.500,00	330,00	4,40
Odsetki od nieterminowych wpłat podatków	309.000,00	239.043,69	77,36
Opłata za zezwolenie na sprzedaż alkoholu	900.000,00	902.374,84	100,26
Wpływy z innych opłat pobieranych przez j.s.t. na podstawie odrębnych ustaw (zajęcie pasa drogowego, opłata administracyjna, opłata adiacencka, opłata planistyczna)	2.641.888,00	1.470.586,76	55,66
Wpływy z opłat dodatkowych i za przejazd bez biletu	70.000,00	83.920,87	119,89
Opłata skarbowa	120.000,00	120.745,01	100,62
Odsetki od nieterminowych wpłat w pozostałych podatkach i opłatach	19.000,00	8.858,33	46,62
Grzywny nakładane przez Straż Miejską	50.000,00	27.969,73	55,94

Dochody z **opłaty targowej** zostały zaplanowane na rok 2015 w kwocie 6.000 zł. Na dzień 31 grudnia 2015 r. wykonanie wyniosło 5.400 zł, co stanowi 90 % planu rocznego.

W **opłacie od posiadania psów** zaplanowano dochody na poziomie 40.000 zł, wpływy na koniec 2015 r. wyniosły 31.394,16 zł, co stanowiło 78,49 % planu rocznego. W 2015 r. należności wymagalne wyniosły 7.418,54 zł.

W celu wyegzekwowania należności do końca 2015 roku:

- wysłano 426 upomnień na kwotę 13.084,70 zł,
- wystawiono 106 tytułów wykonawczych na kwotę 6.256,70 zł.

Wpływy z **opłaty eksploatacyjnej** zostały zaplanowane na rok 2015 w kwocie 7.500 zł. Na dzień 31 grudnia 2015 r., wykonanie wyniosło 330,00 zł, co stanowi 4,40 % planu

rocznego.

Wpływy z **opłaty skarbowej** na dzień 31.12.2015 r. wyniosły 120.745,01 zł, tj. 100,62 % planu na 2015 r.

Dochody z tytułu **opłat dodatkowych i za przejazd bez biletu** zostały zaplanowane na rok 2015 w kwocie 70.000,00 zł. Na dzień 31.12.2015r., wykonanie wyniosło **83.920,87 zł**, co stanowiło 119,89 % planu rocznego.

W 2015 r. należności wymagalne wyniosły 1.470.481,36 zł.

W związku z małą ilością wpłat od osób, na które nałożono opłaty dodatkowe, podjęto na szeroką skalę działania, mające na celu przymusowe wyegzekwowanie zaległości i tak do dnia 31 grudnia 2015r. wystawiono:

- 1129 wezwań do zapłaty zaległych opłat dodatkowych i za przejazd komunikacją miejską,
- 1299 pozwów o wydanie nakazu zapłaty zaległych opłat na łączną kwotę 426.818,19 zł,
- 241 wniosków do komorników sądowych o wszczęcie egzekucji po otrzymaniu klauzuli wykonalności.

W związku z bardzo długim okresem oczekiwania na nakaz zapłaty zaległości, nie było możliwości wszczęcia większej liczby postępowań egzekucyjnych.

Komornicy sądowi umorzyli 48 postępowań egzekucyjnych ze względu na brak majątku dłużników, z którego można by przeprowadzić egzekucję.

Podobnie, jak w latach wcześniejszych, stosowany był system elektronicznego składania pozwów do Sądu w Lublinie o wydanie nakazu zapłaty zaległych opłat dodatkowych za przejazd autobusami bez biletu.

W związku z faktem, że sprawy o wydanie nakazu zapłaty kierowane są do Sądu Rejonowego Lublin Zachód, zachodzi konieczność ustalenia aktualnego adresu i numeru PESEL osoby, na którą nałożono opłatę, w tym celu sporządzono 33 wnioski do właściwych organów o udostępnienie danych osobowych dotyczących 856 ukaranych.

Należy podkreślić, że coraz większa liczba osób, na które nałożono opłatę dodatkową nie posiada adresu zameldowania i dochodzenie od nich zaległych opłat jest praktycznie niemożliwe (brak adresu uniemożliwia skuteczne złożenie pozwu) lub adresy te są nieaktualne – korespondencja zostaje przez Poczta Polską zwrócona z adnotacją „adresat nieznany” lub „adresat wyprowadził się”. Sytuacja taka uniemożliwia złożenie pozwu, ponieważ prawidłowy adres zamieszkania pozwanego jest koniecznym elementem. Poważnym problemem staje się nowy wzór dowodu osobistego, w dokumencie tym brak jest adresu zameldowania – pasażer sam podaje adres – w większości przypadków jest on nieprawidłowy.

W przypadku braku możliwości ustalenia adresu w bazie danych, a korespondencja zawierająca wezwanie do zapłaty nie została przez dłużnika odebrana osobiście, Gmina przygotowuje dokumentację, w celu złożenia pozwu do sądu powszechnego w normalnym postępowaniu upominawczym, co powoduje zwiększenie kosztów i jest pracochłonne.

W celu egzekucji w zakresie **łącznego zobowiązania pieniężnego**, obejmującego podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek leśny, wysłano 541 upomnień na kwotę 450.278,27 zł.

W 2015r. wystawiono 317 tytułów wykonawczych na kwotę 264.985,00 zł.

Sąd Rejonowy wpisał hipoteki przymusowe na łączną kwotę 57.034,96 zł.

Odsetki od nieterminowych wpłat podatków zarówno od osób fizycznych, jak i prawnych zaplanowano w kwocie 309.000 zł, a uzyskano z tego tytułu na koniec 2015r. kwotę 239.043,69 zł, co stanowiło 77,36 % planu rocznego.

Z wpływów z innych opłat pobieranych przez j.s.t. na podstawie odrębnych ustaw m.in.: za zajęcie pasa drogowego, opłaty adiacenckiej, opłaty planistycznej w 2015 r. uzyskano **1.470.586,76 zł**, co stanowiło 55,66 % planu rocznego.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. należności wymagalne wyniosły 311.147,90 zł.

W celu wyegzekwowania zaległości do końca 2015 roku:

- wysłano do podatników 223 upomnienia na kwotę 134.148,88 zł, dotyczące zajęcia pasa drogowego, oraz 9 upomnień na kwotę 90.670,03 zł dotyczących opłaty adiacenckiej.
- wystawiono 11 tytułów wykonawczych na kwotę 1.224,00 dotyczących zajęcia pasa drogowego oraz 5 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 22.110,90 zł dotyczących opłaty adiacenckiej.
- Sąd rejonowy do dnia 31.12.2015 r. wpisał hipotekę przymusową na kwotę 6.484,90 zł dotyczącą zaległości w opłacie adiacenckiej.

Z odsetek od nieterminowych wpłat w pozostałych podatkach i opłatach uzyskano kwotę 8.858,33 zł, co stanowiło 46,62 % planu rocznego.

Opłaty za wydawanie **zezwoleń na sprzedaż alkoholu** realizowane są w trzech ratach: do 31 stycznia, do 31 maja oraz do 30 września; wykonanie dochodów z tego tytułu wyniosło 902.374,84 zł, tj. 100,26 % planu rocznego. Otrzymane dochody zostały przeznaczone na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem patologiom społecznym.

Z **grzywien** nakładanych przez Straż Miejską uzyskano łączną kwotę 27.969,73 zł, czyli 55,94% zaplanowanych wpływów. Dochody z tego tytułu zostały przeznaczone na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym infrastruktury drogowej.

Na dzień 31 grudnia 2015r. wystąpiły należności wymagalne w wysokości 64.167,81 zł.

W celu wyegzekwowania zaległości do końca 2015 r. wystawiono 215 tytułów wykonawczych na kwotę 23.400,00 zł.

Podatki wymierzane i pobierane przez Urzędy Skarbowe

Trafne oszacowanie dochodów z tego tytułu jest niezmiernie trudne, ponieważ podatki te wymierzane są oraz pobierane przez urzędy skarbowe i nie wpływają systematycznie.

Rodzaj podatku	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	Procent
Podatek od działalności gospodarczej opłacany w formie karty podatkowej	135.000,00	119.821,16	88,76
Podatek od spadków i darowizn	400.000,00	133.723,04	33,43
Podatek od czynności cywilnoprawnych	3.420.000,00	2.965.470,24	86,71

Podatek od działalności gospodarczej opłacany w formie karty podatkowej w 2015r. uzyskano w kwocie 119.821,16 zł, co stanowiło 88,76 % planu rocznego.

Podatek od spadków i darowizn został wykonany w kwocie 133.723,04 zł, tj. 33,43 %

w stosunku do planu na 2015 r.

Podatek od czynności cywilno-prawnych uzyskano w kwocie 2.965.470,24 zł, tj. 86,71 % planu rocznego.

Udzielenie ulg w spłacie podatków, zaległości podatkowych i innych opłat.

Rodzaj należności	Liczba wniosków
Podatek od nieruchomości- osoby fizyczne	45
Podatek od nieruchomości- osoby prawne	6
Podatek od spadków i darowizn	8
Podatek od czynności cywilno prawnych	1
Karta podatkowa	5
Ulg cywilnoprawne w tym:	76
Opłata roczna z tytułu wieczystego użytkowania gruntu	26
Czynsz dzierżawny	2
Opłat dodatkowych i za przejazd komunikacją miejską	26
Opłata z tytułu bezumownego korzystania z gruntu	1
Kaucja zabezpieczająca za lokal	3
Opłata za wykup mieszkania	1
Zaległości w czynszu pobieranym przez ZGK	14
Zasądzona opłata – zwrot wyrządzonej szkody	1
Roszczenie wynikające z umowy cywilno-prawnej	1
Należność za wykup sieci wodociągowej	1
Ulg publicznoprawne w tym:	9
Opłata za zajęcie pasa drogowego	1
Należności z tytułu grzywien nakładanych w drodze mandatów	1
Zwrot dotacji	4
Opłata adiacencka	1
Zwrot bonifikaty z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	2

W 2015 r. pozytywnie rozpatrzono 13 wniosków o rozłożenie zaległości na raty w podatku od nieruchomości na łączną kwotę 107.078,32 zł.

W przypadkach uzasadnionych interesem publicznym lub ważnym interesem podatników, po

złożeniu przez nich wniosków oraz dokonaniu dogłębnej analizy sytuacji materialnej i rodzinnej, dokonano umorzeń zaległości podatkowych poprzez wydanie następujących ilości decyzji:

- w podatku od nieruchomości 7 decyzji na łączną kwotę 9.761,14 zł
- w łącznym zobowiązaniu podatkowym 1 decyzję na kwotę 96,76 zł

Ponadto, wydane zostały postanowienia w zakresie podatków ściąganych przez urzędy skarbowe:

1) dotyczące rozłożenia na raty:

- w podatku od spadków i darowizn zaległości dla 6 podatników na kwotę 29.951,41 zł
- w karcie podatkowej dla 1 podatnika na kwotę 9.262,45 zł
- odsetek od zaległości dla 3 podatników na kwotę 1.977,35 zł

2) dotyczące umorzenia

- w podatku od spadków i darowizn zaległości dla 4 podatników na kwotę 15.463,00 zł
- odsetek od zaległości dla 1 podatnika na kwotę 5.392,00 zł

W 2015 roku wystawiono 34 zaświadczenia o udzielonej pomocy de minimis.

Różnica między ustalonymi przez Radę Miejską stawkami podatków, a przyjęciem ewentualnej maksymalnej ich wysokości, wynikającej z rozporządzenia Ministra Finansów na 2015r., spowodowała pozyskanie niższych dochodów budżetowych w podatku od nieruchomości o kwotę 1.783.744,46 zł, w podatku rolnym o kwotę 167.641,94 zł oraz w podatku od środków transportowych o 2.138.788,18 zł. Ponadto, skutki udzielonych ulg i zwolnień wynikające z podjętej uchwały przez Radę Miejską wyniosły 541.131,63 zł.

Udziały w podatku dochodowym zostały przekazane w łącznej wysokości **58.399.510,34 zł** w tym:

1. **Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych** zaplanowane zostały przez Ministra Finansów dla Gminy Swarzędz w wysokości 53.187.510 zł. Do dnia 31.12.2015r. Ministerstwo przekazało kwotę 53.649.970,00 zł (100,87 % planu rocznego).
2. **Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych** zostały przekazane przez Urzędy Skarbowe w łącznej kwocie 4.749.540,34 zł, co stanowiło 133,79 % planu rocznego. Powyższe dochody uzależnione są przede wszystkim od koniunktury gospodarczej firm zlokalizowanych na terenie Gminy Swarzędz, jak również posiadających tutaj swoje filie czy oddziały.

Dotacje celowe zostały przekazane Gminie w wysokości **19.703.789,46 zł** z tego:

1. **Na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej** **9.855.410,25 zł**
w tym na:

– pokrycie kosztów postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłata producentom rolnym (dział 010, rozdział 01095)	324.335,52 zł
– utrzymanie administracji wojewódzkiej (dział 750, rozdział 75011)	409.410,00 zł
– prowadzenie stałego rejestru wyborców (dział 751, rozdział 75101)	7.543,00 zł
– przeprowadzenie wyborów na Prezydenta (dział 751, rozdział 75107)	118.663,05 zł
– przeprowadzenie referendum ogólnokrajowego (dział 751, rozdział 75110)	61.812,11 zł
– przeprowadzenie wyborów do sejmiku i senatu (dział 751, rozdział 75108)	68.085,45 zł
– przeprowadzenie wyborów uzupełniających do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów burmistrzów i prezydentów miast (dział 751, rozdział 75109)	10.262,42 zł
– wyposażenie szkół w podręczniki (dział 801, rozdział 80101, 80110, 80150)	338.318,36 zł
– pomoc społeczną (dział 852)	8.516.980,34 zł
2. Na zadania własne: w wysokości	3.365.181,68 zł
w tym na:	
– Program „Książki naszych marzeń” (dział 801, rozdz.80101)	10.850,00 zł
– Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej (dział 852, rozdział 85206)	41.568,27 zł
– składki na ubezpieczenia zdrowotne (dział 852, rozdział 85213)	16.290,00 zł
– zasiłki i pomoc w naturze (dział 852, rozdział 85214)	81.964,28 zł
– zasiłki stałe (dział 852, rozdział 85216)	240.000,00 zł
– ośrodki pomocy społecznej (dział 852, rozdział 85219)	126.935,04 zł
– pomoc państwa w zakresie dożywiania (dział 852, rozdział 85295)	196.300,00 zł
– pomoc materialną dla uczniów (dział 854, rozdział 85415)	119.277,09 zł
– wychowanie przedszkolne (dział 801 rozdział 80103, 80104)	2.531.997,00 zł
3. Na zadania realizowane na podstawie porozumień w wysokości	794.613,48 zł
w tym:	
– porozumienie z Gminą Kleszczewo związane z przewozem osób autobusami linii Nr S4 Swarzędz – Tulce oraz porozumienie z Gminą Kostrzyn związane z przewozem osób autobusami linii Nr S6 Swarzędz – Siekierki (dział 600, rozdział 60004)	146.859,30 zł
– porozumienie międzygminne dotyczące uczęszczania dzieci innych gmin do przedszkoli w Swarzędzu (dział 801, rozdział 80104)	408.854,18 zł
– porozumienie z Urzędem Marszałkowskim na realizację przedsięwzięcia edukacyjno-profilaktycznego w ramach kampanii „Uzależnia mnie tylko sport” (dział 851, rozdział 85154)	70.000,00 zł
– porozumienie z Powiatem Poznańskim na prowadzenie powiatowej biblioteki publicznej (dział 921, rozdział 92116)	1.500,00 zł
– porozumienie z Powiatem Poznańskim na bieżące utrzymanie dróg powiatowych w granicach administracyjnych miasta (dział 600, rozdział 60014)	167.400,00 zł
4. Na realizację projektów:	3.130.994,10 zł
a) Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji	
w tym dla projektów:	
- Młodzież w działaniu Akcja 3.1. – Młodzież w Świecie	

realizowanego przez Gimnazjum w Zalasewie (dział 801, rozdz. 80110)	7.271,90 zł
- „Uczenie się przez całe życie” realizowanego przez Szkołę Podstawową nr 4 w Swarzędzu (dział 801, rozdz. 80101)	12.582,60 zł
- Zagraniczna mobilność kadry edukacji szkolnej realizowanego przez Gimnazjum nr 2 w Swarzędzu (dział 801, rozdz. 80110)	49.749,92 zł
- ERASMUS+ Akcja 1: Mobilność Edukacyjna, projekt EVS – nowe horyzonty realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu (dział 852 rozdz. 85295)	21.738,62 zł
- ERASMUS + Akcja 1 Mobilność Edukacyjna realizowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu (dział 852 rozdz. 85295)	4.759,40 zł
b) Refinansowanie kosztów wynagrodzenia osoby pełniącej w Gminie Swarzędz funkcję gminnego koordynatora Zintegrowanej Inwestycji Terytorialnej (środki finansowe przekazane przez Metropolię Poznań, Finansowane częściowo przez Unię Europejską)	4.799,96 zł
c) Refundacja przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przedsięwzięcia „Wsparcie techniczne OSP w Swarzędzu poprzez zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego wraz z wyposażeniem”	730.772,68 zł
d) Refundacja poniesionych wydatków w 2014 r. na realizację projektu „Ochrona najbardziej zagrożonych mieszkańców Gminy Swarzędz przed wykluczeniem cyfrowym etap III”	227.541,88 zł
e) Refundacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego projektu „Budowa obwodnicy śródmieścia Swarzędz łączącej drogę krajową nr 92 z drogą powiatową nr 2502P w ciągu ul. Dworcowej w Swarzędzu”	2.071.777,14 zł
5. Refundacja przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu przedsięwzięć w zakresie edukacji ekologicznej:	79.088,26 zł
a) „Zielony zakątek – utworzenie ścieżki edukacyjnej oraz organizacja konkursu Ekologicznego przez Szkołę Podstawową Nr 1”	19.917,79 zł
b) „Jestem EKO – konkursy, warsztaty i akcje zbiórki surowców	

<i>wtórnych w Zespole Szkół w Paczkowie gmina Swarzędz</i>	20.000,00 zł
<i>c) „Poprawa bioróżnorodności w krajobrazie rolniczym oraz odbudowa populacji gatunków flory i fauny poprzez nasadzenie zieleni przy Gimnazjum im Mikołaja Kopernika w Zalasewie, gmina Swarzędz”</i>	25.000,00 zł
<i>d) „Formy ochrony przyrody w Polsce – konkursy ekologiczne w Gimnazjum nr 2 w Swarzędzu</i>	14.170,47 zł
6. Pomoc finansowa, udzielona przez Województwo Wielkopolskie z przeznaczeniem na dofinansowanie „zimowego utrzymania drogi, jak również na niezbędne remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznej bylej drogi krajowej Nr 5”	48.200,00 zł
7. Dofinansowanie przez Powiatowy Urząd Pracy kosztów kształcenia ustawicznego w formie kursu „Akademia trenerów Empirii w nowym systemie doskonalenia nauczycieli”.	4.720,00 zł
8. Kwota przekazana przez Wojewodę Wielkopolskiego , stanowiąca refundację poniesionych wydatków w 2014 r. w ramach funduszu sołeckiego	104.282,27 zł
9. Dotacja celowa przekazana przez Wojewodę Wielkopolskiego stanowiąca dofinansowanie zadania „Bezpieczna i przyjazna szkoła”	7.600,00 zł
10. Dotacja celowa przekazana przez Wojewodę Wielkopolskiego stanowiąca dofinansowanie zadania: „Przebudowa ulicy Tadeusza Staniewskiego w Swarzędzu i Zalasewie”	1.708.439,46 zł
11. Dotacja celowa przekazana przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej na zadanie publiczne „Kompleksowy rozwój oferty programowej świetlicy socjoterapeutycznej „Nasza dziupla w Swarzędzu” realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej	40.000,00 zł
12. Dotacja celowa przekazana przez Ministra Administracji i Cyfryzacji na dofinansowanie projektu „Dostosowanie strony internetowej Gminy Swarzędz do potrzeb osób niepełnosprawnych”	12.792,00 zł
13. Dotacja celowa przekazana przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację przedsięwzięcia w ramach programu wieloletniego „Senior-Wigor” na lata 2015-2020	200.063,26 zł
14. Dofinansowanie przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego Projektu w ramach Konkursu: „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw”	7.260,00 zł
15. Dofinansowanie przez Lokalną Grupę Działania	

„**Trakt Piastów**” projektu „*Integracja społeczności lokalnej 4 sołectw gminy Swarzędz poprzez organizację imprez sportowo-rekreacyjnych*” 3.499,00 zł

16. Wpłata firmy **Aquanet S.A.** stanowiąca dofinansowanie zadań:
Budowa kanalizacji sanitarnej na os. Czwartaków, Dąbrowszczaków i Kościuszkowców w ramach realizacji zadania „Budowa ciągów pieszych, rowerowych oraz zatok parkingowych” 81.500,00 zł
oraz
Budowa kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej w ul. Poznańskiej w ramach zadania pn. „Przebudowa drogi dojazdowej po północnej stronie drogi krajowej nr 92” 241.612,70 zł

17. Wpłata podmiotów gospodarczych na zadanie inwestycyjne
„Przebudowa ul. Tadeusza Staniewskiego Swarzędzu i w Zalasewie” 1.500,00 zł

18. Dofinansowanie przez **Samorząd Województwa Wielkopolskiego**
Projektu w ramach V Edycji Konkursu:
„Pięknieje wielkopolska wieś” 17.033,00 zł

Subwencje zostały przekazane przez Ministerstwo Finansów w łącznej wysokości **28.914.451,00 zł** w tym:

1. część równoważąca subwencji ogólnej w kwocie 315.939,00 zł,
co stanowi 100 % planu rocznego.
2. część oświatowa subwencji ogólnej w kwocie 28.598.512,00 zł,
co stanowi 100 % planu rocznego.

Dochody z mienia komunalnego do dnia 31.12.2015r., łącznie uzyskano w kwocie **5.561.479,07 zł**, tj. 99,22 % w stosunku do planu na 2015 r:

Z opłat za **wieczyste użytkowanie nieruchomości** uzyskano kwotę **2.481.057,32 zł**, tj. 105,31 %, z czego kwota 2.136.641,80 zł stanowiła wpłaty bieżące (90,69 % planowanych), a pozostała kwota 344.415,52 zł dotyczyła wpłat za lata ubiegłe.

Należności wymagalne na dzień 31.12.2015r. wyniosły 1.506.345,25 zł.

W celu wyegzekwowania należności w 2015r.:

- wysłano 556 wezwań o zapłatę na łączną kwotę 758.298,28 zł,
- do Sąd Rejonowego w Poznaniu złożono wnioski o wpis hipoteki na kwotę 1.489,46 zł, które zostały pozytywnie rozpatrzone.

Z tytułu **dzierżawy gruntów** w okresie od stycznia do grudnia 2015r. wpłynęła kwota **930.882,55 zł**, co stanowi 85,01 % zaplanowanych z tego tytułu dochodów. Wpłaty bieżące stanowiły 873.459,12 zł, tj. 79,76 % planu rocznego, a pozostała kwota 57.423,43 zł dotyczyła wpłat za lata ubiegłe.

Należności wymagalne na dzień 31.12.2015 r. wynoszą 884.501,20 zł.

Znaczny wzrost zaległości wynika z wydania nowych decyzji dotyczących bezumownego korzystania z gruntu (brak wniosku o przedłużenie umowy).

W celu wyegzekwowania zaległości do końca 2015r. wysłano 111 wezwań o zapłatę na łączną kwotę 502.183,67 zł.

Z tytułu **przekształcenia prawa użytkowania wieczystego**, przysługującego osobom

fizycznym, w prawo własności uzyskano wpływy w łącznej wysokości **1.704.064,78 zł**, co stanowiło 100,65 % planu rocznego. Stan zaległości na koniec 2015 r. wyniósł 186.310,71 zł. W analizowanym okresie wysłano do zobowiązanych z tytułu zaległości, obejmujących rok bieżący oraz lata ubiegłe 10 upomnień na kwotę 210.605,13 zł.

Realizacja dochodów z tytułu **odpłatnego nabycia prawa własności** została wykonana w wysokości **305.667,79 zł**, w tym 45.000,00 zł tytułem odpłatnego przeniesienia prawa własności urządzenia w postaci sieci kanalizacji sanitarnej.

W ramach prowadzonych postępowań przetargowych lub negocjacji do dnia 31 grudnia 2015 r. zrealizowano sprzedaż następujących działek:

- 2 działki w Swarzędzu, Plac Handlowy,
- 2 działki w Swarzędzu, ul. Konopnicka,
- 1 działka w Swarzędzu, os. Raczyńskiego,
- 1 działka w Swarzędzu, ul. Armii Poznań,
- 1 działka w Swarzędzu, ul. Okrężna,
- 1 działka w Zalasewie, ul. Armii Poznań,
- 1 działka, w Zalasewie, ul. Heweliusza,
- 1 działka w Zalasewie, ul. Kórnicka,
- 1 działka w Wierzoncie, ul. Leśników,
- 1 działka w Gortatowie, ul. Kasztelańska.

Od nieterminowych wpłat wpłynęły **odsetki** w wysokości **126.828,63 zł**, co stanowi 116,36 % planu rocznego.

Z tytułu zysku w spółce Bazar Swarzędzki uzyskano kwotę **12.978 zł**, co stanowiło 86,52 % planu rocznego.

Pozostałe dochody budżetowe w kwocie **9.267.814,21 zł** dotyczyły:

– opłat eksploatacyjnych w przedszkolach	1.081.668,20 zł
– wpływów za usługi Żłobka „Maciuś” w Swarzędzu	298.133,05 zł
– wpłat na rzecz Ośrodka Pomocy Społecznej:	<u>164.625,47 zł</u>
<i>za usługi opiekuńcze OPS w Swarzędzu</i>	58.602,67 zł
<i>za usługi Ośrodka Wsparcia</i>	8.704,25 zł
<i>za usługi Domu Pomocy Społecznej</i>	15.567,04 zł
<i>zwrotu zasiłków celowych przyznawanych przez OPS w Swarzędzu</i>	12.584,45 zł
<i>z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych wypłacanych przez OPS w Swarzędzu</i>	4.357,43 zł
<i>z tytułu zwrotu zaliczek z funduszu alimentacyjnego</i>	61.586,49 zł
<i>z tytułu zwrotu wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach ubiegłych</i>	3.223,14 zł
– wpływów z usług Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Kobylnicy	63.485,20 zł
– wpływów z tytułu wynajmu pomieszczeń:	<u>228.735,73 zł</u>
<i>w gimnazjach</i>	89.435,67 zł
<i>w szkołach podstawowych</i>	134.805,75 zł
<i>w przedszkolach</i>	4.494,31 zł
– wypłat przez ubezpieczyciela z tytułu odszkodowań	23.135,43 zł
– wpływów ze strefy płatnego parkowania niestrzeżonego na terenie miasta Swarzędz	236.141,57 zł

– opłat za ślub poza urzędem stanu cywilnego	8.000,00 zł
– zwrotu niewykorzystanych przez przedszkola niepubliczne dotacji w latach 2009-2010	1.600,00 zł
– zwrotu za energię i gaz w budynkach będących własnością gminy	57.122,72 zł
– zwrotu podatku od towarów i usług VAT	1.712.605,33 zł
– zwrotu za media w świetlicach wiejskich i socjoterapeutycznych	5.061,14 zł
– darowizny przekazanej przez firmę Blum Polska Sp. z o.o. z przeznaczeniem na refundację kosztów zakupu Mobilnego Miasteczka Ruchu Drogowego	15.000,00 zł
– darowizny przekazanej przez firmę Volkswagen Poznań sp. z o.o., na rzecz Szkół Podstawowych nr 1, 4, 5 w Swarzędzu z przeznaczeniem na promocję i wspieranie sportu	9.000,00 zł
– darowizny przekazanej przez Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” z przeznaczeniem na wyposażenie pracowni i sal, zakup pomocy naukowych oraz na organizację uroczystości w Przedszkolach nr 1,2,3,5 w Swarzędzu	1.899,42 zł
– darowizny przekazanej przez Fundację PKO BP w Warszawie dla Przedszkola nr 2 w Swarzędzu, na dofinansowanie uszycia strojów szamotulskich dla dzieci	2.000,00 zł
– dochodów realizowanych przez Swarzędzkie Centrum Sportu i Rekreacji: z tytułu usług sportowo-rekreacyjnych	2.956.715,58 zł
m.in. z tytułu wpłat za udział w sekcji sportowej w pływaniu	4.891,83 zł
z tytułu najmu i dzierżawy budynku hotelu, pomieszczeń kawiarenki i sklepiku oraz powierzchni reklamowych	171.451,08 zł
– rozliczeń za energię elektryczną dotyczących oświetlenia ulicznego	9.558,04 zł
– rozliczeń za energię elektryczną w jednostkach budżetowych	72.942,31 zł
– wpływu z Urzędu Marszałkowskiego tytułem opłat i kar za gospodarcze korzystanie ze środowiska (środki przeznaczone na przedsięwzięcia związane z ochroną Środowiska zgodnie z art. 402 ust. 4-6 ustawy Prawo Ochrony Środowiska)	1.348.268,66 zł
– wpłaty stanowiącej pozostałość środków finansowych przekazanych w 2014r. na realizację zadań inwestycyjnych niewygasających w 2015 r.	4.765,02 zł
– zwrotu niewykorzystanej dotacji w 2014r. przez Zakład Gospodarki Komunalnej	154.507,60 zł
– wpłaty z tytułu kar umownych za nieterminowe wywiązanie się z umowy przez firmy świadczące usługi na rzecz Gminy Swarzędz	338.881,76 zł
– rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych (dotyczy pokrycia obniżonych dochodów z tyt. zwolnień podatkowych zakładów pracy chronionej)	94.392,00 zł
– opłaty koncesyjnej za działalność poszukiwawczo - rozpoznawczą	13.486,80 zł
– innych dochodów, w tym m.in. pozostałe odsetki, zwrot kosztów upomnienia zwrot opłat sądowych, zwrot za wykonanie operatów szacunkowych, obwody łowieckie, różnice kursowe	189.740,27 zł

W całym analizowanym okresie, większość pozostałych dochodów została zrealizowana planowo.

W 2015r. wystąpiły należności wymagalne w kwocie **17.391.484,13 zł**, w tym: kwota główna 16.090.730,48 zł i odsetki 1.300.753,65 zł, które dotyczyły zarówno podatków wynikających z Ordynacji Podatkowej, jak i pozostałych podatków oraz opłat lokalnych:

- w rozdziale 60004 dotyczące niezapłaconych opłat dodatkowych za przejazd autobusami bez biletu 1.818.418,36 zł
w tym odsetki stanowiły kwotę 347.937,00 zł
  - w rozdziałach 75601, 75615, 75616, 75618 i 75621 dotyczących podatków, opłat lokalnych i innych opłat od osób fizycznych i prawnych stanowiących dochody Gminy Swarzędz 8.577.573,72 zł
w tym odsetki stanowiły kwotę 140.855,10 zł
  - w rozdziale 70005 w zakresie dochodów z mienia komunalnego 3.389.183,21 zł
w tym odsetki stanowiły kwotę 811.961,54 zł
  - w rozdziale 75416 z tytułu mandatów nakładanych przez Straż Miejską w Swarzędzu w kwocie 48.022,71 zł
  - odpłatność rodziców za wychowanie przedszkolne (*rozdz. 80104*) 154,00 zł
  - należność za eksploatację infrastruktury kanalizacyjnej (*rozdz. 90003*) 8.872,69 zł
  - należności dotyczące Swarzędzkiego Centrum Sportu i Rekreacji w Swarzędzu ze sprzedaży usług sportowych (sprzedaż usług sportowych, zakup karnetów na pływalnię, opłaty za korzystanie z hali sportowej, wynajem pomieszczeń w kawiarence oraz w budynku hotelu, najmu powierzchni reklamowej) 729,00 zł
  - należności dotyczące Ośrodka Pomocy Społecznej w Swarzędzu z tytułu:
    - zaliczek alimentacyjnych (od V.2005 r. do IX.2008 r.) 750.881,11 zł
    - funduszu alimentacyjnego (od X.2008 r.) 2.797.649,33 zł
- Pomimo prowadzonej windykacji zasądzonych kwot ściągalność przez komorników jest znikoma, ponieważ dłużnicy alimentacyjni często pozostają bez zatrudnienia bądź przebywają w zakładach karnych. Fundusz alimentacyjny jest wypłacany z budżetu państwa.

Należności niewymagalne wraz z odsetkami stanowiły kwotę 2.126.049,16 zł.

Rozliczenie przychodów i rozchodów związanych z finansowaniem deficytu budżetowego:

Do dnia 31 grudnia 2015r. dokonano, zgodnie z planem, spłat pożyczek i kredytów w łącznej wysokości **7.200.000,00 zł**, w tym:

- wykup obligacji komunalnych seria 11N, 11O, 10O, 10C – 6.100.000 zł
- wykup obligacji komunalnych serii A14, B14 – 1.000.000 zł,
- spłata pożyczki zaciągniętej w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu w wysokości 100.000 zł.

Zadłużenie Gminy na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosiło 53.915.000,00 zł i dotyczyło:

- 46.100.000,00 zł - obligacje PKO BP SA (Nordea Bank Polska S.A.)
- 7.300.000,00 zł - obligacje BNP PARIBAS Bank Polska S.A.
- 515.000,00 zł - pożyczka Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.